

Szentkút

A nemzeti kegyhely lapja

2008.

I. évfolyam 2. szám

Megjelenik évente kétszer

A szent kútnak, amelyet a hagyomány Szent László királynak tulajdonít, mindig a támasz kútjának kell maradnia azok számára, akik az élő vizet, azaz Krisztust keresik. Ebből a forrásból, amelyet a Szent Szűz közel nyolc évszázada őriz, olyan kegyelmek áradhatnak, amelyek a Szentlélek ajándékai.

Az Úr Szentlelke ugyanis él Magyarországon, de több helyet és több erőt kell adnunk neki. A Szentlélek leszállása után az apostolok képesek voltak arra, hogy több nyelven beszéljenek. A Szentlélek nekünk is lehetőséget ad arra, hogy olyan nyelven beszéljünk, amelyet mindenki megért, azaz a szeretet nyelvét.

Kérjük a Szűzanyát, hogy segítsen nekünk megvallani ezt a hitet a templomon kívül is, családjainkban, munkahelyünkön, a társadalmi és politikai életben egyaránt.

(Részletek Juliusz Janusz nuncius
Mátraverebély-Szentkúton elhangzott pünkösdi prédikációjából)

A Szentlélek egyesítő ereje

Pünkösöd szombatján, amikor XVI. Benedek pápa a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjait fogadta, Erdő Péter bíboros úr köszöntőbeszédében beszámolt neki a zarándoklatok újjáéledéséről, nemzeti kegyhelyeink: Mátraverebély-Szentkút és Máriapócs népszerűségéről is.

A Szentatya a konferencia tagjaihoz szólva többek között kiemelte a zarándoklatok pozitív tartalmát, a szomszédos országok népeivel való közösség ápolását, a családpassztoráció, a papság lelki életének elmélyítését, a nevelés fontosságát és az egyetemi lelkipasztorokodás jelentőségét.

A nyár folyamán Mátraverebély-Szentkút egyházunk épp ezen közösségeinek ad otthont a különféle zarándoklatok alkalmával. Úgy érezzük, ezzel nemzeti kegyhelyünk a maga módján lehetőségét biztosít mindenki számára, hogy velünk együtt befogadja és kövesse a pápa úr szavait, buzdítását.

Ennek értelmében szeretettel hívunk mindenkit a megszokott búcsúnapok mellett a magyar és szlovák imanapra, a jegyesek, fiatal családosok, a német nemzetiség búcsújárására, a papság, a katolikus iskolák és az egyetemisták zarándoklatára.

Az idősebb zarándokok szerint harminc-nyolc év nem járt annyi ember pünkösdkor Szentkúton, mint most, amikor Juliusz Janusz nuncius úr II. János Pál pápa 1979-ben, Varsóban mondott szavait idézte: „Szálljon le a Szentlélek, és újítsa meg a föld színét. Ezután megállt egy pillanatra, kezével arra a térre mutatott, ahol az összegyűltek álltak, majd felkiáltott: „Ezt a földet!”

Fohászát hallgassa meg a Jóisten, és halljuk meg mi is, mit mond a Lélek az egyházaknak (Jel 2,7)!

Áldás, békesség – Pax et Bonum!

A mátraverebély-szentkúti ferences testvérek

A távolabbi előkészület

Az imádsághoz (a néhány szavas szóbeli imádsághoz is!) szükség van bizonyos előkészületre. Ez az előkészület egyfajta életmódot jelent, amelyben tulajdonképpen megpróbálunk szüntelenül az imádság „határvidékén” élni. Úgy élni és úgy tenni a mindennapos dolgainkat, hogy ha alkalom adódik rá, viszonylag könnyen „átléphessünk” az imádság állapotába.

Ahogy az imádságnak, úgy a zarándoklatnak is szükséges, hogy legyen egy távolabbi előkészülete, amely megalapozza azt, hogy a zarándokút és a zarándokhelyen való tartózkodás valóban vallásos esemény legyen. Istennel való találkozás, amely előbbre viszi életünket, amely által közelebb kerülünk Krisztushoz, a Szent Szűzhez. Fontos tudatosítani a magunk számára, hogy mi is a búcsújárás lényege szerint.

A búcsújárás szent helyek fölkeresése vallásos szándékkal. Minden vallásban és minden időben érezték az emberek annak szükségét, hogy olyan helyeket keressenek fel, ahol az ég „nyitottabb” és Isten közelebb van hozzájuk, mint másutt.

Az ószövetségi időkben ilyen helynek számított például Beérseba; Béth-él; Dán; Siló és természetesen mindenekfelett a jeruzsálemi templom.

Az első keresztények korán a tudatára ébredtek annak, hogy Jézus halálával és feltámadásával eljött az a korszak, amikor Istent nem ezen vagy azon a helyen imádják, hanem „lélekben és igazságban” (vö. Jn 4,20-24)

Számunkra az új templom, amelyben az „Isten egész teljessége lakozik” (Kol 1,18), maga a megdicsőült Krisztus, akinek Titokzatos Teste az egy-

ház. Ezért minden oltár, amelyen szentmisét mutatnak be, minden hely, ahol megfelelő tisztelettel és imádással ünneplik az eucharisztikus áldozatot, „félelmetes hely” (vö. Ter 28,17), ahol Isten a lehető legközelebb hajol az emberhez.

A „szent hely” ilyen megfogalmazása azonban nem zárja ki a búcsújáró helyek fontos szerepét.

A búcsújárás maga is jelképe az egész emberi életnek. Főként, ha közösségben történik, a mennyek országa felé zarándokló egyház képe, amelynek küldetése és végső célja van.

Az az ember, aki nem kizárólagosan a mának és e világnak él, gyakran érzi úgy, hogy élete zarándokút ebben a világban. Gyakran idegennek érzi magát, olyanak, aki útvesztőkön keresztül tart egy cél felé, igazi hazát és otthonot keresve.

A zarándoklatra bensőleg készülni azt jelenti, hogy tudatosítjuk magunkban saját létállapotunkat. Azt, hogy úton vagyunk, soha meg nem állhatunk Krisztus követésben, állandóan képesnek kell lennünk arra, hogy életünket felülvizsgáljuk, és amikor szükséges, radikálisan megváltoztassuk.

Látjuk tehát, hogy a zarándoklás több, mint egy kegyhely felkeresése. Út Isten felé, míg végül is hozzá érkezünk és megpihenünk nála. E benső előkészület megelőz minden egyéb előkészületet. Azt mondanám, hogy a „nulladik” lépés a tényleges indulás előtt.

A csoportos zarándoklat megszervezésében nagy szerepe van a búcsúvezetőknek, akik az egész zarándoklatot szervezik, összehívják, az imádságokat és az énekeket koordinálják az oda- és visszaúton is. A zarándoklat leglényegesebb eseménye a zarándok számára a kiengesztelődés Istennel a bűnbánat szentségében és a Krisztus Testével való

táplálkozás a szentáldozásban. A szentgyónásra érdemes már otthonainkban készülni, hiszen a zarándokok nagy tömegében már sokkal nehezebb lehet a magunkba szállás. Nagyon hasznos lenne a kegyhelyre vezető úton a bűnbánatra vezető gondolatokat felolvasni.

A készüléthez az is hozzátartozik, hogy a zarándoklat előtt felidézzük magunk előtt azoknak az arcát, akikért a zarándokút „viszontagságait” felajánljuk. Melyek azok a szándékok, kérések, amelyeket hálaadásunkkal együtt Isten elé akarunk helyezni? Így zarándoklatunk gyümölcseiből testvéreink is részesülnek.

Fr. Szász Zsombor

SZÓLJ, URAM, SZOLGÁD FIGYEL!

Szólj, Uram...

Ne maradj szótlan...

Hallgatásod rettenetes.

Hallanunk kell hangodat, ez jobban kell nekünk, mint a kenyér vagy a bor, jobban, mint a szeretet és az élet.

Hallanunk kell a hangot, amely elkísér munkánkban és zarándokutunkon.

Szólj, Uram...

Ne maradj szótlan...

Hallgatásod rettenetes.

Szólj akkor is, ha nem hallgatunk Rád!

Szólj akkor is, ha a bennünk élő zaj elnyomja hangodat!

Szólj akkor is, ha szavad megperzsel minket!

Szólj, Uram...

Ne maradj szótlan...

Hallgatásod rettenetes.

Urunk: adj nekünk éhséget és szomjúságot, de ne kenyérré és borra, hanem Ige-d hallgatására.

Urunk: te eljössz az emberhez

itt és most,

add meg, hogy ma meghalljuk hangodat.

Mária, az Ige szent Anyja és szolgálója,

esdje ki számunkra a kegyelmet, hogy Ige-d szépségét felfedezzük, és szívünkben a boldogság forrása legyen. Fiat, fiat.

J. R. Carballo, a ferences rend miniszter generálisa

Vándorok és jövevények vagyunk e földön!

Gyöngyösről már a török hódoltság idején is zárandokoltak hívők Szentkútra, a Szűzanya áldását kérve életükre és szeretteikre. Ezt egy ránk maradt feljegyzés is bizonyítja, miszerint egy gyöngyösi nemes három gyermeke csodálatosan meggyógyult, miután imában kérte a Szent Szűz oltalmát fiai számára, és többször megmosdatta őket a Szentkút vizében.

A gyalogos zárandoklat hagyománya évszázadokon keresztül folytatódott a ferences testvérek vezetésével, sőt még a feloszlás után is, egészen 1968-ig. Ezt követően viszont már nem vitték gyalog a Mária-szobrot, és a gyalogos zárandokok száma is csökkent, míg végül már senki sem vágott neki az útnak.

Az egyházközség idősebb tagjai azonban nem felejtkeztek meg erről a szokásról, hiszen kisgyerekként, fiatal felnőttként ez volt számukra az év egyik legörömtelibb napja. Többek között az ő biztatásuknak, elbeszélésüknek köszönhetően 2005-ben egy fiatal ferences testvér vezetésével újraindult a gyalogos zárandoklat.

A zárandoklat ugyanúgy hajnali négykor a búcsúsok megáldásával veszi kezdetét, mint a régi időkben. Az útvonalunk is hasonló, kivéve azt, hogy utunk egy részét aszfalton tesszük meg, ami nem jelent feltétlenül könnyebbséget, azonban a régebben használt ösvények egy része már nem járható, de van olyan szakasz is, amit a mai napig a szentkúti búcsúsok útjának hívnak.

A Nagyboldogasszony-búcsút mindig augusztus 15-én, a napján tartották, a gyöngyösiek az ünnepen ott voltak, majd vissza is gyalog mentek. A kétszáz zárandok között mindig volt húsz fiú és lány, akik egész úton vitték a hordozható Mária-szobrot. Ez annyiban változott, hogy visszafelé már nem gyalogosan tesszük meg a negyven kilométert, odafele pedig az utolsó hat kilométeren viszik a fiatalok a Magyarok Nagyasszonya-szobrot.

Az idősek elbeszéléseiből tudjuk, hogy mind-egyik faluban, amelyiken keresztülhaladtak, harangszóval fogadták, valamint borral és süteménnyel várták őket. Most nincs ilyen fogadtatásban részünk, de évről évre egyre több idősebb ember jön ki elénk, és csókolja meg a keresztet, ilyenkor nemcsak az ő szemükben csillog a könny...

Az út során a *Zárandokok Énekeskönyvéből* éne-

kelünk, amit a gyöngyösi ferences plébánia készített külön erre a zárandoklatra. A könyv tartalmazza a régi búcsús énekeket, a Mária-köszöntőket, továbbá a Nagyboldogasszony-zsolozsmát, melyet az út során közösen végzünk.

Ez a zárandoklat számunkra vezeklés, elégtétel, hálaadás és a közös imádság révén hitünkben való megerősödés.

A kegyhelyre érkezve először mindig a Szűzanyát köszöntjük, lába elé tesszük ajándékként a fáradságunkat, a fájdalmunkat, ő pedig szerető édesanya módjára átölel minket és begyógyítja sebeinket.

A búcsú pedig nem más, mint egy családi ünnep, melynek során az édesanya köré gyűlnek a gyermekek. Így gyűlünk mi is oda az ország különböző részeiről a Szűzanya környezetébe közös tanúságtételre és ünneplésre.

Ilyenkor tapasztaljuk meg azt is, hogy milyen sok településen élnek, illetve éledtek újra a máriás hagyományok. Bár év közben keveset találkozunk, tudjuk azt, hogy Szentkút az a biztos pont, ahol minden évben augusztus 15-én összegyűlünk, és élményekkel gazdagodva térünk vissza otthonainkba.

Sokakban felmerülhet a kérdés, hogy miért kell ehhez gyalog menni?

Gyakran panaszkodunk arról, hogy csak besünk a templomba, nem tudunk odafigyelni a szentmisére, mert szétszórtak vagyunk, és a mindennapi problémáink foglalnak le minket.

Ha gyalog megyünk, akkor azt tapasztaljuk, hogy a fáradságunk ellenére nem jelent problémát az imára és énekekre való odafigyelés. Ez a hosszú út a lényegéből fakadóan ráhangolódás az Istennel való találkozásra.

Nagyszerű érzés látni és még nagyszerűbb átélni ezt az újjáéledő hagyományt. A zárandoklat ideje alatt az ember elszakad a mindennapi élet gondjaitól, lelke Isten felé fordul. Alkalom Isten szavának a meghallgatására, lehetőség a lelki gyakorlatra, elmélyedésre, hogy megváltozott szívvel térjünk vissza a hétköznapi életbe. Szentkút öröme, békéje, kegyelme várja a zárandokokat.

Kernács Polett
gyöngyösi zárandok

Imádkozzunk a magyar–szlovák békességes szeretetért!

2006 az engesztelés éve volt, benne a nemzeti lelki megújulása, s abban is június 29., a magyar–szlovák kölcsönös bocsánatkérés, engesztelés esztergomi szentmiséje, a két püspöki kar dokumentumainak aláírása. Ennek a magyar–szlovák katolikus megújulásnak második évfordulója Mátraverebély–Szentkúton a szlovákokkal közös imanap. Egyetemes egyházunknak van megoldása a tömegtájékoztatóban bizony nem pozitív, sokszor ellenséges viszony rendezésére. A kölcsönös megbocsátás konkrét megvalósulásának útja a közös imádság, a kölcsönös szeretet megteremtése, majd annak megvilágítása, mit kell megbocsátanunk egymásnak.

Eleinket jó évszázada kísérti a türelmetlen nacionalizmus. A magyarok nem hagyták kibontakozni a szlovák nemzetté válást, a szlovákok a csehekhez csatlakozva elszakadtak az ezeréves országtól, majd a második világháború után úgy mond bosszút álltak a magyarokon. A magyarok saját sérelmeik orvoslását várva bizalmatlanok és elfogultak a szlovákokkal szemben. Mindennek oka az a közös vétkünk, hogy nemzeteink között nem akarjuk alkalmazni a szeretet parancsát, ezért elvakultságunkban nem látjuk ezeréves közös keresztény múltunk máig ható kézzelfogható valóságát. Nem vagyunk felelősek eleink ellenségeskedéséért, de azért a restségünkért igen, ha elmulasztjuk ellentéteink tisztázását.

Igen gazdag a magyar–szlovák talentumrendszer, közös kincseink kimeríthetetlenek, de évszázada mélyre ásva rejtegetjük őket. Közös patrónánk Szűz Mária, régióink szentjei, boldogjai a szláv apostoloktól Szent Istvánon át a kassai vértanúig, akiknek közbenjárását közösen kérhetjük. *Bak Gáspár* a szerzője a *Szepességi Imádságok* szlovák nyelvemléknek, *Pázmány Péter* szlovák prédikációs alapítványt tett és előmozdította a nyelv fejlődését. *Szőllősi Benedek* katolikus énekeskönyveket adott ki szlovák és magyar híveinek, Esztergom érsekei, kanonokjai akár a török elől Nagyszombatba menekülve, akár visszatérésük után, tekintet nélkül származásukra szolgálták a közös magyarországi kultúrát. *Rudnay Sándor*, *Palkovics György*, a később egri érsekké lett *Barta-*

kovics Béla és mások a nemzeti kultúrák mecénásai.

Imádkozzunk erőért és eltökéltségért közös imanapjaink alkalmainak megtalálásáért! Imádkozzunk az új zsolnai egyházmegyéért, hogy a nyolcszáz éves szlovák várossal közösen emlékezhessünk Szent István királyra, akinek Zsolna első középkori templomát szentelték, emlékezhessünk *Nagy Lajos* királyunkra, aki megvédelmezte a városban élő szlovák nációt a német polgárság túlkapásaival szemben. Imádkozzunk *Pázmány Péter* pozsonyi sírjának közös feltárásáért! Imádkozzunk katolikus oktatási intézményeink tankönyveinek közös átdolgozásáért, szellemi életünk, sajtónk további együttműködéséért!

Adjunk hálát a Szentlélek megvilágosító kegyelméért a 2006. június 29-i levélváltásban, miszerint „Isten irgalmát és bocsánatát kérjük (...), amikor magyar emberek okoztak sérelmeket szlovák embereknek és közösségeknek”, illetve „az egyház tanításának értelmében közösen akarunk gondolkodni a kiengesztelődés isteni ajándékáról”.

Käfer István

PPKE BTK docense, a MTA doktora

A szlovák-magyar imanap programja 2008. június 28.

8.00 órától zarándokcsoportok fogadása, gyóntatás

10.45 rózsafüzér

11.35 az Esztergomban aláírt nyilatkozat ismertetése

12.00 szentmise, majd a két nemzet felajánlása a Szentkúti Szűz oltalmába

15.00 szlovák-magyar litánia, búcsú csoportok hazaindulása

A szertartások mindvégig kényelvűek lesznek. A felajánló imádság idejére a kegyesbrot kihelyezzük a szabadtéri oltárra.

ZARÁNDOKLELKISÉG

A hit meghökkentő logikája (2. rész)

Az előzőekben Ábrahám hivatását úgy jellemeztük, mint a hit kezdetét, s egyben mint minden további kibontakozás csíráját. A csíra és a kifejlődő növény képe talán az egyik legjobb hasonlat, melynek segítségével ráérezhetünk a bibliai gondolkodás logikájára. Megérteni azonban továbbra sem könnyű. Valóban, az emberi nyelv kifejezései látszólag ellentmondó megfogalmazásokhoz vezetnek, mintha csak nyelvünk egyszerre két szót akarna kimondani. Egyfelől Ábrahám meghívása olyan vándorút kiindulópontja, amely évezredekken át folytatódik, másfelől pedig **már a kezdetben minden jelen van**; a növény magjához hasonlóan magában hordozza teljes felépítettségét, virágját és gyümölcsét, és egy napon mindez egyszerre jelenik meg. A hasonlat azért is találó, mert a kibontakozó növény különösen is dinamikus valóság; az a tény, hogy már csírájában őrzi saját teljességét, nem vezet narcisztikus befelé forduláshoz, önmegelégedett mozdulatlansághoz. Ellenkezőleg, termékenységének legfőbb oka létteljessége.

A Biblia logikáját közvetett módon egy másik, „teljesen emberi” dologhoz hasonlítva értjük meg legkönnyebben. Figyelembe véve Ábrahám vagy bárki más történetét, ahol a „hit mint zarándoklat” témája szerepel, visszatérő kísértésként éljük át, hogy a végcél érdekében a hozzá vezető utat alulértékeljük. A *Teremtés könyvének* 12,1-4 szakasza alapján nem állíthatjuk, hogy a végcél (a megígért ajándék) elsőbbséget élvezne az úttal (az otthon elhagyását indítványozó meghívással) szemben. Az egyetlen valóságnak e két dimenziója inkább kiegészíti egymást. Jellemző például, hogy milyen tömören fogalmaz, amikor az ígért ajándékokról szól: a föld, az utód, és a mindenkire kiterjedő áldás... A jövő ígéretének felsorolása helyett az Úr szavai a lényegre teszik a hangsúlyt: Isten jelenlétére és tevékenységére. Az igék első személyének Isten az alanya: megmutatom, megteszem, megáldom, stb. Isten jelenléte és tevékenysége azonban nem a megfoghatatlan jövőben valósul meg, hanem **máris elközelgett**; éppen azokkal a szavakkal lesz jelenvalóvá, amit Ábrahám meghall: „Hagyd el mindenedet, amid csak van...” Egy másik hasonló szöveg Jákob pátriárkához szól, és ez még határozottabban fejezi ki a fentieket: Az

Úr vagyok, atyádnak, Ábrahámnak Istene és Izsák Istene. A földet, amelyen pihensz, neked és utóadidnak adom... Nézd, én veled vagyok. Mindenütt oltalmazlak, ahová mégy, és visszavezetlek erre a földre. Nem hagylak el, amíg véghez nem viszem, amit megígértem neked (Ter 28,13b.15). Magam is lemegyek veled Egyiptomba, majd ismét fölvezetlek ide (46,4; vö. 26,3; 31,3).

A fenti idézetek a bibliai üzenet szívébe vezetnek bennünket, logikájuk pedig zavarba ejti emberi fölfogóképességünket. Az Istennel való találkozás eredményeképpen kitágul az ember egzisztenciája. Ébren kell tartani a szüntelen előrehaladás vágyából fakadó feszültséget, máskülönben megszűnik a hitből fakadó zarándoklás; az ígéret vonzóereje nélkül célját tévesztett bolyongássá alacsonyodik le emberi életünk. Ugyanakkor Isten meghívó és életünket kísérő jelenléte által a végcélt már valamiképpen **az út folyamán elővételezzük**, sőt, már az elindulás pillanatában jelen van, hiszen az maga volt az Istennel való találkozás.

Ha már minden ígéret a kezdetben ott van, akkor miért szükséges az útra kelés, a szüntelen előrehaladás? Nemde hiányzik még valami; valami szakadék tátong, amit át kell hidalni? Igen, de Ábrahám óta ez a szakadék az emberiség történelmén belül fedezhető fel. Úr tátong Isten cselekedete és teremtményeinek válasza között. Ahogy a kovász titokzatos módon járja át a tésztát, úgy az isteni Szó is megtermékenyíti az emberi szívet, és válaszra indítja. A fejlődést Isten már kezdetben fölkinálja, és ezt mind tudatosabban és szabadabban fogadja el az ember, Isten pedig nem marad tétlen a válasszal. Ábrahám nem ismerhette minden következményét annak, amit Isten vele és rajta keresztül másokkal tesz és tenni fog. Tehát mind a megkezdett zarándokút, mind a – bizonyos idő elteltével történő – visszatekintés szükségessége az Istennel való együttműködésből következik. Mindkét mozzanatot csodálatosan magában foglalja az emmauszi tanítványok története, akiknek fölkiáltása úgy hangzik, mint a kiengesztelődött emberiség hangja a végső beteljesedés napján: „Nemde lángolt a szívünk, mikor velünk járt az úton és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32)

Az ilyen meglátás messzemenő következményekkel jár. Megtanít például arra, hogy a hitből

fakadó élet jelentőségét még nem értékelhetjük azokban a pillanatokban, amelyekben éljük. A jelen pillanat megértése csak később, sokszor csak sokkal később lesz lehetséges. Sokan vannak ugyanis, akik céltalan bolyongásnak hitt életük után egy napon fölfedezik, hogy életük az engedelmisség jegyében telt, mert a szívük mélyén a velük úton levő Isten titokzatos hívására feleltek, bár ezt a bensőséges megszólítást sokszor még azok sem ismerik és azonosítják, akik átélik.

Megpróbáltuk a fentiekben bemutatni, hogy a vándorút célja jelen van már útközben, sőt már az út kezdetén is. A zarándok mindezt csak úgy ismerheti föl, ha teljes bizalommal indul útnak. Vagyis hit és remény nélkül semmire sem jutunk. Természetesen olvasunk arról, hogy Ábrahám a hitét **megerősítő jeleket kap** Istentől. Ilyen például a félbevágott állatok között áthaladó tűz (Ter 15), a körülmetélkedés szertartása (Ter 17) és mindekelőtt fiának, Izsáknak születése akkor, mikor egy utód reménye emberileg szólva „légből kapott”. De ezek a jelek eltörpülnek az Ábrahámról kért válaszok jelentősége mellett. Ábrahám mindezt azért kapja, hogy szívét öröm és hála töltse el, de ha a pátriárka életét nyomon követjük, fölfe-

dezzük a megtisztulás folyamatához vezető újabb hívást is. Ábrahámnak meg kell tanulnia kevésbé ragaszkodni az Isten szeretetét kinyilvánító jelekhez, tehát túl kell lépnie még az ő jelenlétének kézzelfogható bizonyosságán is, hogy Isten iránt legyen teljes bizalommal.

A legjellemzőbb példát Ábrahám bizalmának megtisztulására Izsák föláldozásának történetében olvashatjuk (Teremtés 22. fejezete). Miután Ábrahám és Sára öregkorukra, tehát minden emberi remény ellenére gyermekáldásban részesültek (ami egyben a nemzetség megígért fölemelkedésének is a záloga), Isten – úgy tűnik – visszaveszi a gyermek életét. Micsoda kísértés lehetett az apa számára olyan képet kialakítani Istentől, mint aki élvezetét leli abban, hogy felszítja a reményt, majd egy csapásra darabokra tör! Bár korábban Ábrahám többször ingadozott, a bizalom legkritikusabb pillanatában nem bukik el, hanem így gondolkodik: „Isten majd gondoskodik...” (22,8). A történeten elmélkedve lassan megértjük, hogy csak a bizalomteljes ráhagyatkozás vezethet Isten misztériumának szívébe.

Az utolsó szó azonban legyen a Zsidókhöz írt levélé, amelyben a szerző csodálatosan fejezi ki az isteni ígéret dinamikáját és annak a zarándokhittel való kapcsolatát: Ábrahám hitből engedelmességet a hívásnak, hogy költözzék arra a vidékre, amelyet örökségül kellett kapnia. Elindult anélkül, hogy tudta volna, hová megy. Hittel telepedett le az ígéret földjén, idegen országban és sátorban lakott... Várta ugyanis azt a szilárd alapokon nyugvó várost, amelyet majd az Isten tervez és épít. Mind hitben hunytak el, de anélkül, hogy az ígéret teljesedését megérték volna; csak messziről látták és üdvözölték, elismerve, hogy vándorok és jövevények a földön. Akik így beszélnek, megvallják, hogy hazát keresnek. Egy jobb haza után vágyódtak, a mennyei után. Ezért az Isten sem szégyelli, hogy Istenüknek hívják, hiszen hazát készített nekik. (Zsid 11,8-16)

Megfontolandó: Ábrahám élete összefoglalja, mit jelent a hit emberének lenni (vö. Gal 3,6-9). Mit üzen nekem, személy szerint a Teremtés könyve 12,1-4a szakasza? Isten nekem szóló ígérete miként fejti ki hatását életemben? Mit jelent számomra a fölhívás: „hagyd el...”? Hogyan élek zarándokként „az úton”, mit jelent ez nekem? Honnan merítek erőt ehhez?

(John testvér, Taize: Zarándok Isten című könyvét fordította és átdolgozta Thorday Attila)

A MEGÁLMODOTT SZENTKÚT

1. rész

A mátraverebély-szentkúti ferences testvérek azzal a kéréssel fordultak hozzánk, hogy készítsük el a nemzeti kegyhely hosszú távú fejlesztési tervét. Ennek kialakítását azért látták szükségesnek, mert a kegyhely arculatának formálását egy, a kegyhely egészét átfogó terv szerint akarják folytatni. Mégpedig úgy, hogy annak színvonala megfeleljen az európai zarándokhelyek mércéjének. Munkatársaimmal ezért arra törekedtünk, hogy elsőként a fejlesztés főbb irányait és azok építészeti karakterét fogalmazzuk meg. Ezt a programot foglaljuk össze a Szentkút újság olvasói számára.

A területet megismerve az a meggyőződésünk alakult ki, hogy olyan programot kell létrehozni, amelyben a kegytemplom és a kolostor megőrzi meghatározó szerepét, az új épületegyüttesek pedig – amennyire csak lehet –, rejtve maradnak, és a tájba simulnak.

Induljunk most együtt egy képzeletbeli sétára a kegyhelyen! Kiindulópontunk a bazársor és a buszforduló utáni rész. Tájékozódásunkat a felülnézeti rajz is segíti.

Információs központ, kapu. Mivel a nemzeti kegyhely az itt működő atyák elgondolása szerint többfunkciós területté alakulna át (kegyhely, lelkigyakorlatos ház, turisztikai célpont), nagyon fontos, hogy legyen egy pont, ahová mindenki megérkezik, ahonnan a különféle feladattípusok felé vezető utak mindenki számára jól elkülönülnek és elágaznak.

Javaslatunk szerint ezt a tájékoztatási funkciót

a látogatókat fogadó információs központ (információs iroda, kegytárgybolt, kávézó) látná el. Ennek helyét a kegyhely kapuja elé képzeljük el, oda, ahol jelenleg a mellékhelyiségblokk található. Kis átalakítással a mosdók domináns jellegét semlegesítenénk, tetejét megnagyobbítva pedig egy tető alá kerülne a többi helyiséggel. Az új közös tető az infocenter előtt, illetve a WC-blokk mögött biztosítana egy-egy fedett-nyitott tornácot a várakozóknak. Ilyen módon kis átépítéssel építészeti szinten is megoldást kaphatnánk. Ez természetesen

csak akkor valósítható meg, ha az önkormányzattal sikerül megegyezni a közös beruházásban. A polgármester úrtól erre szóbeli ígéretet kaptunk. Amennyiben ez nem jár sikerrel, az infocentert a híd túloldalán, önálló épületként szeretnénk megépíteni.

Elképzelésünk szerint egyébként itt kezdődne a *zarándokhely szakrális zónája*, tehát a terület jelképes vagy akár valóságos kapuját ide, a hídnál lévő elágazáshoz lehetne felállítani.

Innen – tölcérszerűen – tágulna ki a szentkúthoz vezető út, illetve erről a pontról indulna az új, nagy ívet leíró keresztút.

A kapu előtt jobbra kezdődő út vezet majd az új szálláshelyekhez, illetve az étteremhez és a konferenciateremhez.

Csoporttermek zarándokok számára. A kegytemplom felé vezető út melletti domboldalon lévő ház omladozik, ezt nem érdemes már újjáépíteni. Ennek helyén képzeltük el azt az öt teret, ahova négy kisebb (húsz-harminc fős) és egy nagyobb (hatvan-nyolcvan fős) létszámú csoport is el tud vonulni (előadásra, beszélgetésre, esős időben egész napos programra), vagy ahol a turistacsoportok megnézhetnek egy filmet a kegyhelyről. A remetebarlangoktól inspirálva ezeket földbe vájt, barlangszerű tereknek gondoltuk, melyek megnyitása a kegytemplomra néz. Így kellő távolságban, de a központi térrel vizuálisan szoros kapcsolatban sikerülne biztosítani ezt a fontos téréigényt.

Szentkút és környéke. A kaputól egészen a liturgikus tér lezárásig terjedő részt térburkolattal

A templomkapuval szemben lévő részen – ma kegytárgybolt – megnyitnánk a támfalat. Itt egy nagyobb terem kialakítására gondoltunk, amely kiállítóhely, múzeum szerepét töltené be. A zarándokok a bemutatásra kerülő liturgikus emlékek, Mária-ruhák, emléktárgyak segítségével megismerhetnék a kegyhely múltját, történetét.

A Szentkút fölött álló kutat és a Szűzanya kőszobrát szépnek tartjuk, de ezt restaurálni kell. A kút környékét teljesen újjá kell építeni: az ormólan betonépítmények elbontása után nivós térburkolatot kell készíteni. A hátatáblák elhelyezését a falba építve, gondosan kiérlelt felrakási technikával javasoljuk megoldani.

A teret határoló támfalra, körülbelül ötven méter hosszban egy védőtető kiépítését javasoljuk. Ez szükség esetén némi védelmet biztosítana nap és eső ellen a kismamáknak, időseknek. A szent kúttól az erdő felé tartó támfalat megnyitva, a domboldalba süllyesztve elsősegélynyújtó helyiség kialakítását tervezzük.

Templom- és kolostor-együttes. A templom- és kolostorépítés történetében e két épület között minden esetben helyet kapott egy belső, zárt udvar. Teljes mértékben egyetértettünk azzal az egybehangzó igénnyel, hogy itt is létre kell hozni egy ilyen teret. Ennek érdekében a mostani udvarban mindent elbontanánk. Javaslatunkban egy 20 x 20 méteres négyzetes kerengőt építettünk a kolostor mögötti területen. A 2,50 méter széles fedett, nyitott folyosó a kolostor falához tapad, a kert felé viszont nyitott. A négyzetes udvar közepén kút lenne, körülötte díszburkolat. A templom mögötti kertben gyümölcsfák és díszcserjék, különleges növények lennének ültetve. A kertben tíz-tizenöt fős társaság számára szaletli épülne.

A kolostorudvart magas, betekintést gátló fal venné körül, az északi oldalon a fal a patak túloldalára kerülne, így a patak ezen a szakaszon a kert részévé válna. A kerengő keleti oldalát szintén magas fal határolná – így a zarándokház számára megmaradna egy kisebb gazdasági udvar. Kis átalakítással a kolostor földszintjén a kvadrum tengelyében lehetne a szabadba vezető ajtót nyitni.

(Folytatás a következő számban.)

Nagy Tamás építész-tervező

A stációk újraöntése

Földmunkák a keresztút építésénél

fednénk le, a misézőhelyen a padokat is kicseréljük.

A gyóntató udvarban elbontanánk az utólagosan beépített vizesblokkokat, a területet a mozgássérültek számára jobban megközelíthetővé tennénk.

A fejlesztési terv első részét megismerve, bizonyára sokakban felmerül a kérdés: **ilyen gazdasági helyzetben ekkora építkezés? Mennyi pénz ez, és miből?**

Bizony sok pénz, a 10-15 éves terv egészének megvalósulása 2-3 milliárd forint, valamint számtalan engedély. És ahogy a ferenceseknél lenni szokott: mi sem tudjuk miből, de kilincselünk, pályázunk, koldulunk. Emellett azonban azt sem felejthetjük, hogy a kegyhely legutóbbi jelentős fejlesztése a két világháború között, a gazdasági válság idején történt. Ekkor épültek a zarándokházak, az utak, a szabadtéri oltár. Itt, Szentkúton pedig talán még ma is szabad remélni a csodákban, az álmok valóra válásában...

Elképzeléseinkhez kérjük a zarándokok imáját, hogy adjon a Jóisten olyan embereket, akik segítik a tervek megvalósítását, készek nagylelkű anyagi áldozatokat vállalni Szentkútért, a pályázatások esetén pedig fontosnak tartják a nemzeti kegyhely támogatását.

p.k.

Nagy Tamás (1951-) építész. 1998: DLA-fokozatot szerzett, 1992-ben Ybl-díjat kapott. Templomtervét a Velencei Építészeti Biennálén is bemutatták. Jelentősebb munkái: 1990-1993: evangélikus templom és parókia, Budapest; 1992-1996: evangélikus templom és parókia, Dunaújváros; 1994-1997: evangélikus kistemplom, Sopronnémeti; 1995-1997: aszódi gimnázium, Aszód; 2007: római katolikus templom, Gödöllő. Egyházi munkáiról így vallott egy interjúban: **„Meg kell küzdeni azért, hogy egy templom jól sikerüljön, amit én természetesnek gondolok. Pilinszky írt erről nagyon szépen, hogy noha tudjuk, hogy semmi sem múlik rajtunk, mégis minden erőfeszítésünkkel úgy kell dolgozunk, mintha csak rajtunk múlna a dolog. Valóban így van ez. Bármennyire is tudjuk, hogy kegyelemből élünk, de valójában igen sokat kell dolgozni azért, hogy valami úgy szülessen meg, hogy magasztosan ellássa azt a feladatot, amire meg vagyunk hívva.”** Ezúton is köszönjük neki, hogy az építészeti koncepció kialakításával támogatta a zarándokhelyet.

A keresztút-felújításról

2007-ben **Lasetzky Frigyes** építész vezetésével kezdtük meg a keresztúti stációk felújítását. A restaurátori munkát **Káldy Richárd** és **Bodor István** végzi, a stációfülkék újraöntése már el is készült. A tereprendezés földmunkálatait **Bozó Béla** vállalta magára.

A keresztút útvonala eddig a temetőtől indult, emiatt az első állomásokat nehezen lehetett látni, megközelíteni. Nagy Tamás terve nyomán most egy olyan félköríves nyomvonalat jelöltünk ki, amelynek kezdete a kegytemplom felőli útról indul, és a kálváriakápolnáig ér el.

A stációk körül egy-egy kis szigetet alakítanak ki, hogy a csoportok az imádság alkalmával körbevehessék a stációkat. Az út fénytechnikai tervezését **Radnóczy Ferenc** úgy alakította ki, hogy figyelembe vette az éjszakai keresztútjárás hagyományát, és a terület hangulatvilágításának szempontjait is.

Az út szerkezetét úgy készítjük elő, hogy azt később díszburkolattal fedhessük le, és így a ke-rekes-székekkel közlekedők számára is járhatóvá tesszük. Mindez a költségeket majd kétszeresére növeli (például sóderalap, kőzúzalék, útpadka), ezért a keresztút felújításához további adományozókat várunk, akiknek nevét egy táblán megőrökítjük.

Eddigi jótévedőink: a hollókői, szécsényi, egri, adácsi, mezőkövesdi, bajai, rimóci, kisbárkányi, palotási, törökszentmiklósi hívek és zarándokok. A felvidéki papi szülők, Balla József, Barna László, Czibalmos István, Diós András, dr. Peresi Klára, a Hutoczki házaspár és Csata Kata.

Bőkezűségüket hálás szívvel köszönjük!

A SZENTKÚTI
FERENCES KÖZÖSSÉG
INGYENES KIADVÁNYA

Felelős kiadó: fr. Fejes Antal
Szerkesztő: fr. Kálmán Peregrin

ISSN 1789-7432

Nyomdai munkák: Origo print Nyomdaipari kft.

Cím: 3077
Mátraverebély-Szentkút 14.
Telefon: 06 32 471-559
E-mail: szentkut@ofm.hu
Honlap: www.szentkut.hu

„Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” – hivatáskeresés Szent Ferenc nyomában

A fenti kérdésre Assisi Szent Ferenc San Damiano romos kápolnájában kapott választ Jézustól: „Ferenc, menj és állítsd helyre hajlékomat, mert mint látod, romokban hever!” (1Cel 6,10)

Honnét tudhatom, hogy mire hív az Isten: családi hivatásra vagy a szerzetességre? Honnét tudhatom, hogy melyik lelki irányba? Hogyan lesz valaki szerzetes? Hogyan válik ferencessé, és miért éppen ferencessé? – Megannyi kérdés, ami egy hivatásút kereső fiatalban megfordul, és ha istenkeresése komoly és őszinte, minél igazabb válaszokat keres kérdéseire, nem elégedve meg fél felismerésekkel, fél válaszokkal.

Szerzetesnek senki sem születik, és nincs alapvetően szerzetesi, papi típusú ember. Akik szerzetesként Istennek és az egyháznak szentelik életüket, Isten különleges ajándékát, meghívását kapták, de ezt előbb fel kell ismerni, meg kell érteni, jól kell érteni, és a lehető legteljesebb és legjobb személyes választ kell rá adni.

Ez a keresés, ez a felismerés és válaszadás küzdelmes életszakasz, amelyben az imádságon, az Istennel való szerető párbeszédén túl minden segítőeszközt érdemes megkeresni és megragadni: Isten akarátának fűrkészésében sokat segít Isten Igéje, a Szentírás olvasása, az egyház liturgiája, a keresztény lelkületű közösség, egy lelki támogatást nyújtó pap, lelkiatya.

Sokat segítenek azok az alkalmak is, amelyeket szerzetesrendek vagy egyházi közösségek a keresők megszólítására, segítségére hivatásgondozó programként szerveznek. Nem hivatáskeltés-

ről, hivatásgenerálásról van szó, sokkal inkább segítségéről: ismerd fel Isten személyes szeretetét, kutasd személyesen rólad szóló tervét, mérd fel erőforrásaidat, keresd az őszinte és felelős választ, merj dönteni.

A szerzetes mindenekelőtt lelkileg egészséges, normális keresztény ember kell hogy legyen. Isten meghívása kegyelem, amely a természetes alapokra épít – de nem érdem, nem elismerés, nem kiválóságunk, tökéletességünk elismerése, inkább egy, az üdvösség felé vezető útnak ajándéka: Isten meghív a vele való benső kapcsolatra, mások szolgálatára, hogy szorosabban magához kapcsolva el ne vesszünk. „Isten azonban azt választotta ki, ami a világ szemében balga, hogy megszégyenítse a bölcsöket, s azt választotta ki, ami a világ előtt gyöngé, hogy megszégyenítse az erőseket, s ami a világ előtt alacsonyrendű és lenézett, azt választotta ki az Isten, a semminek látszókat, hogy megsemmisítse azokat, akik valaminek látszanak.” (1Kor 1,27-28)

A hivatásgondozás alapvetően a családokban kezdődik: itt ismeri meg mindenki Istent, Isten odaadó szeretetét, a szeretet és az áldozat életadó kapcsolatát. Mindenekelőtt itt tanulja meg ki-ki az Istenre való odafigyelést, az imádságot, a lelkiismerete halk hangjára való ráhagyatkozást. Meghatá-

rozó lehet a keresztény közösségben, a plébánián, iskolában, kisközösségben, lelkiismereti csoportokban kapott tapasztalat is. De vannak, akik csak fiatalként vagy már érett felnőttként találkoznak mindezzel, sajátos belső útként végigjárva az Istenre való rátalálás életet átalakító csodáját.

A *hivatás titok* – Isten és ember párbeszédében megszülető misztérium, aminek kibontakozását hivatott segíteni a hivatásgondozás. Ferences közösségünk hivatásgondozó csoportja ezért törekszik sokrétű segítséget adni mindazoknak, akik Isten akaratát keresik életükben.

Plébániáinkon többnyire intenzíven foglalkozunk a ministránsokkal. Szerzetestemplomainkban fiúk ministrálnak, akik plébániájuk életében is aktívan részt vesznek, de a többi ferences plébánia ministránsközösségével is kapcsolatban vannak: immár tizenkét éve rendezik meg a ferences ministránstalálkozót és az ehhez kapcsolódó focikupát, és a római nemzetközi ministránstalálkozóra is rendszeresen közösen indítunk *ferences ministráns* zárandokcsoportot.

Fontos terepe a hivatásgondozásnak a ferences iskolák közössége (Budapest, Esztergom, Szentendre). Diákjaink részt vehetnek az imádságokon, látják életünket. Számos fiatal indult el már ennek nyomán a papi, szerzetesi hivatás útján, és sokan élnek családjukban az iskolában magukba szívott lelkiséget.

Provinciánkban 1991 óta vannak hivatáskereső (hivatástisztázó, hivatásgondozó) táborok. Ebbe folyamatosan körülbelül húsz-harminc, 14-30 éves fiatal kapcsolódott be. A nyári és a téli táborokban a lelki töltekezés, a beszélgetések és az imádság mellett a közösségi (ferences) élet örömeit is igyekszünk megélni kirándulásokkal, játékkal, sporttal.

A hivatásgondozásban szerepet vállal az immár tizenegy éve rendszeresen megrendezett Esztergom-Szentkút ötnapos gyalogos zárandoklat, amely mind légkörével, mind a zárandoklat felajánlásával alkalmas terep az Úr szándékának fűrkészésére. A zárandoklaton részt vevő körülbelül kétszáz fiatalhoz, felnőtthöz számos ferences testvér és nővér is csatlakozik.

A megszentelt élet napját (február 2.) is évek óta szervezeten ünnepeljük közösségeinkben, a hívekkel együtt hálát adva a szerzetesi hivatás ajándékáért.

Új, ideai kezdeményezés az a tíz alkalomból álló hivatásgondozó kurzus, amely abban segíti az érdeklődőket, hogy felfedezzék saját hivatásukat. Ehhez kínálunk új szempontokat, közösségi beszélgetéseket és tanúságtételeket, a személyes beszélgetésben pedig fórumot arra, hogy ki-ki „hangosan gondolkodhasson” saját életéről. A feldolgozott témák között szó esik az önismeretről, test és lélek összhangjáról, belső motivációkról, döntésképeségről, férfi mivoltáról, valamint a helyes istenkép és emberkép szerepéről a hivatás megtalálásában, az imádságról, a hivatás alapjairól, a fogadalmakról és a papságról, sőt a családi élet szépségeiről és nehézségeiről is. Az első kurzusba tizenhárom 16-30 év közötti fiatal kapcsolódott be, és tervezzük újabb csoport indítását is.

A *hivatás titok*, amelynek felismerésében a személyes keresés mellett sokat jelentenek a külső támpontok. Ha érdekel Szent Ferenc lelkisége, a ferences közösség élete és mindennapjai, a www.ofm.hu oldalon ismerkedhetsz meg velünk. Ha szeretnéd konkrétan megtalálni, hogy Isten milyen életállapotra hív, és úgy gondold, hogy szükséged van segítségre, akkor hivatásgondozó programjainkról – a ferences honlap információi mellett – érdeklődhetsz *fr. Dobszay Benedeknél* (benedek@ofm.hu a budai rendházban (1024 Budapest, Margit körút 23.), *fr. Frész Timóteusnál* (timoteus@ofm.hu) és *fr. Berhidai Piusznál* (piusz@ofm.hu) a pasaréti kolostorban, *fr. Komáromi Elődnél* az esztergomi gimnáziumban (elod@ofm.hu), vagy *fr. Lendvai Zalán*nál (zalan@ofm.hu) a szécsényi rendházban.

Fr. Lendvai Zalán

Hivatástisztázó lelkigyakorlat

Július 7. és 12. között Mátraverebély-Szentkúton hivatástisztázó lelkigyakorlat lesz, amelyre szeretettel várunk minden érdeklődőt. Jelentkezés és részletes információ *Dobszay Benedek* testvérnél a benedek@ofm.hu és a 1024 Budapest, Margit körút 23. címen.

Ahol a pálinka is a szentség szolgálója – beszélgetés fr. Kálmán Bertalannal a búcsújárásról (II. Rész)

Miben különbözött a nagyboldogasszonyi búcsú előestéje a mai vigiliától?

Ami más volt, az az éjszakai virrasztás. Este 7-8 körül befejeződött a szentmise és a körmenet, megvacsoráztunk a buszon, majd visszajöttünk a szabadtéri szentségimádásra. Ekkor a tér mindig tele volt, és kis, összecukható kemping- vagy vásári székeken kuporogtunk, mint a kotlósok, mert a padokat még nem állították fel. A hivatalos imádság után kezdődött a népi virrasztás, mégpedig három-négy helyen: a templomban rózsafüzér, a gyóntató udvaron két különböző csoport, valamint a szabadtéri oltárnál a nagyobb tömeg. Mivel nagyboldogasszonykor jöttünk, ezek az énekek a Szűzanya haláláról, mennybeviteléről szóltak, amiket *diktáltak*. Ez azt jelenti, hogy a sokszor harminc versszakos imádságok megfelelő sorát előénekelték, mi pedig ismételtük. Ha már ment a dallam, akkor az énekvezető csak recitálta a szöveget, a nép azonban már dallammal ismételte.

Éjjel tizenegykor kezdődött a keresztút. Ha úgy jöttek a palócok: a rimóciak, varsányiak, nógrádsipekiek, akkor az énekeket rezesbanda kísérte, *Bablena Ferenc* vezetésével. A tizennégy stáció végigjárása után a kálváriakápolna előtt a megholtakért imádkoztuk a halottas énekeket, egészen éjfélig, amikor a szentmise kezdődött a templomban.

A sokak által ismert *Kamill* testvérnek a búcsúvezetők között nagy tekintélye volt, ezért neki jutott a feladat, hogy kellő erélyességgel beossa, az este folyamán mikor, ki vezeti az imádságot.

Erről a napszokról igen sok humoros történetet őrzöl.

Igen. A kedvencem *Gyurkó* néni esete, aki még kilencvenkét éves korában is mindennapos templombajáró volt. Ő mindig úgy jött Szentkútra, hogy csak két-három kiflit meg néhány darab szilvát csomagolt magának. A templomban töltötte az egész éjszakát. Egyik alkalommal azonban a virrasztás alkalmával elaludt, majd nem sokkal ezután, teljesen váratlanul felállt, és teli torokból belekezdett a *Dúr a disznó, dúr a mocsár szélen* magyar nótába. Később mesélte, amikor megbökték, hogy énekeljen, épp azt álmodta, hogy lakodalom-

ban van, így hirtelenjében annak megfelelő nótára gyűjtött rá.

Az egész éjszakát a templom közelében töltöték?

A tovább virrasztók igen, mert annak a templomban (el)alvásnak is volt egyfajta hangulata. A padra borultak, oltár elé feküdtek, falnak támaszkodtak, így pihentek. Megvolt ennek a szertartásos jellege, meghatottsága. A nyolcvanas években a közeli falvak zarándokai féltetős, nyitott színeket húztak fel, itt töltötték az éjszakát. Mi is mindig figyeltünk arra, hogy legalább egy-két órát aludjunk, de a mi alvóhelyünk a buszon volt. Ennek kapcsán érdemes megjegyezni, hogy a csoport sok, különböző emberből állt össze. A buszon katolikusok, protestánsok, haragosok, családi viszályok miatt perlekedők kerültek egy légtérbe. Ebben a helyzetben gyakran kellett segíteni a másikon, például a melegebb takaró átadásával, az élelem megosztásával, mert a másinak megromlott a reggelije. Az együttalvás, a szűk hely, az egymásrautaltság miatt egyfajta új közösség alakult ki az emberek között, összekovácsolódtunk. Nagyboldogasszony ünnepe után pedig otthon már megszólítottuk egymást, visszaemlékeztünk az útra, és így élő közösséggé vált ez a társaság. Az egy buszon utazók között megszerveztük a Szent Család-járást, a lourdes-i kilencedet, a következő zarándoklatokat.

Miként készülődött a csoport a nagymisére?

Hajnalban négykor keltünk, majd mosakodni indultunk a szentkúti kutakhoz, a patakhoz, ahol az arcunkat, lábunkat mindig lemostuk, egész tömegek voltak ott. Ekkor töltöttük meg üvegeinket a szentkúti vízzel. A harangszó közepette a nagykátaiak tangóharmonikával kezdték el az énekeket, ezzel ébresztették a még alvókat. Ezt követte a Mária-szere nád a szobor előtt, az úrangyala imádság, majd hattól több helyen kezdődtek a szentmisék, érkeztek a csoportok.

Mi ekkorra már mindig összepakoltunk, mert a nagymise végén azonnal indultunk, hogy be tudjunk térni egy-egy másik templomba, vagy meg tudjunk állni egy-egy fagyaltozónál, dinnyevásáron, amit a kimozdulás, a sok imádság után nagyon igényeltek az emberek.

A vasárnapi mise püspöki mise volt, de ekkor már mozgolódtak az emberek, nem volt olyan nyugodt, mint az esti szertartás.

Állami retorzióban nem volt részetek?

Szentkút egyébként nagy tömegeket vonzott, és a búcsúvezetőknek is egyfajta találkozóhelye volt, ezért a civil ruhás rendőrök is feltűntek. A lacikonyhánál időztek ezek a láthatóan nem búcsújáró detektívek, kérdezősködtek az emberektől, miről, hogy gondol-

kodnak. De a jelentősebb búcsúvezetők mellé is odaszegődtek a sorba, és miközben hurkáért-kolbászért álldogáltak, ők mondogatták nekik, hogy tünjenek el, ne hozzanak ide embereket.

Szerinted mi az, amit a búcsújárásnak ebből az időszakából jó lenne ma megvalósítani?

Az ittléten és az imádságon kívül nagyon fontos az összetartozás, az együttlét érzése. A rendszerváltozás előtt azzal, hogy idejöttünk, az egyház melletti kiállításunkat tanúsítottuk, egyfajta tüntetésjellege volt a *Himnusz*, a *Szózat* éneklésének is, ami összefogta az embereket.

Most azt tapasztalom, a zarándoktömeg körülbelül ugyanakkora, mint korábban, de a búcsúkra egyre többen jönnek saját kocsival, egyedül. Ha hatvan-hetven ember vonattal jött, az utazás, az átszállás összekovácsolta őket. Az egyházközsegekből sokszor úgy érkezik nyolc-tíz család, hogy nem is tudnak egymásról. Vissza kellene térni ahhoz a régi rendhez, amikor az egész plébánia együtt készült a zarándoklatokra. Szervezzenek közös buszokat, mert ezeken az utakon az emberek jobban megismerik egymást, és így az egyházközsegek összekovácsolódása, egysége is jobban épül!

(A beszélgetést fr. Kálmán Peregrin készítette.)

Miért jövünk? Hogyan jöjjünk?

Július 5. szombat, jegyesek, fiatal házasok, gyermeket várók búcsúja

Mátraverebély-Szentkút mint nemzeti kegyhely zarándokhely, de üzenetet is hordoz. Van üzenete a készülődő házasságok és házasok felé egyaránt. Annak a Szűzanyának a szentélye ez, akinél együtt ünnepelhetjük a tisztaságot és az anyaságot. A Szűzanya egyszerre lehet erősítő példája a házasságra készülőknek és a gyermeket váróknak. Örömmel várom a találkozást a leendő édesapákkal és édesanyákkal, valamint azokkal a házaspárokkal, akik a Szűzanyához hasonlóan ölelték magukhoz gyermekeiket.

Bíró László püspök, az MKPK családreferense

Agusztus 2., szombat a Ferences Világi Rend zarándoklata

Porciunkula búcsú és káptalan. Mária oltalmába bárhol felajánlhatjuk magunkat, de vannak különösen megszentelt, az elmélyülést segítő és az Úrral való együttlétet jobban támogató helyek, ahová nem véletlenül zarándokolnak olykor tömegek is. Ilyen hely Mátraverebély – Szentkút, nemzeti kegyhelyünk is. A zarándoklat és rendünk káptalanja eltérő műfajok ugyan, de jó szervezéssel reményeink szerint ez utóbbi feltételei is biztosíthatók. Porciunkula kápolnája a „kisebb testvérek rendjének bölcsője”. Ez a búcsú, a *porciunkula búcsú* alkalmas arra, hogy ferencességünk eredetéről és mai világban való helyzetéről egyaránt gondolkodjunk.

Ezért aztán nagyon nyitott, bűnbánó lélekkel, a Szűzanya iránti bizalommal és komoly elhatározások-

kal érdemes elmennünk Szentkútra, hogy a Szentlélek Úristen olyan felismerésekkel és meglátásokkal, valamint elszánással ajándékozhasson meg, melynek nyomán mind egyéni, mind pedig rendi életünk megújulhat, a világban még határozottabban jelen lévővé és tanúságtevővé válhat. Meg kell erősödnünk a „hagyományosan ferencesnek mondható” erényekben és tulajdonságokban, mint az imádságosság, a derű és a testvériség átélése minden teremtménnyel és minden emberrel, de meg kell találnunk az új utakat is a mai emberek szívéhez, hogy Jézusnak az egyházban szolgálva a remény és békesség eleven, szeretetben állandóan megújuló, hiteles hírnökei lehessünk.

Németh Béla, az FVR magyarországi elöljárója

Szeptember 13., szombat a katolikus iskolák zarándoklata

Közös úton haladunk, feladatokat oldunk meg, tanulunk és tanítunk, normális életet akarunk élni. Ennek az útnak azonban van egy rendezőelve: katolikusként azt szeretnénk, ha ez az út egyben Isten útja is lenne.

A katolikus iskolák zarándoklatán csillagtúra-szerűen, a környékbeli falvakból érkezünk meg a búcsújáráshelyre. Annak az útnak az utolsó szakaszát járjuk be, amelyen mások 40-70 vagy akár több-száz kilométer megtétele után lépnek rá. Megérkezve a kegyhelyre megismerhetjük azokat, akik az ország más vidékein, de ugyanazon az úton akarnak járni. A misében pedig megtapasztaljuk, Krisztus maga köré gyűjt minden embert. Már sokan vagyunk, de nem elegendő! Iskoláknak jelentkezni lehet a KPSZTI-ben. Minden katolikus iskolát, tanárt, diákot, dolgozót, szeretettel várunk!

Kálmán Peregrin ferences

Szeptember 27-28., szombat-vasárnap egyetemisták zarándoklata

Első alkalommal hívjuk az ország római katolikus egyetemistáit és főiskolásait, vegyenek részt abban a gyalogos zarándoklatban, ami közel hozza őket egymáshoz, és a boldogságos Szűz tiszteletén át Istenhez vezeti őket. Ezt annyi meg annyi magyar testvérünk megtapasztalta már a történelem során. Ahogyan a görög katolikusoknak Máriapócs, a rómaiaknak Mátraverebély-Szentkút a nemzeti kegyhelyük. Ide érkezünk majd meg Salgótarjánból gyalog, ahol szeptember 27-én, szombaton a főplébánia-templomban 10 óráig van a gyülekezés. Innen imádság és áldás kíséretében indulunk a körülbelül húsz-huszonkét kilométeres gyalogúton a kegyhelyre, ahol tábortűz, bűnbánati liturgia, étkezés, éneklés, virrasztás, szállás a zarándokházban és záró szentmise lesz a programok között. A zarándoklat a vasárnapi ebédrel ér véget. Reméljük, a Jóisten szép őszi idővel ajándékoz majd meg minket, mi pedig a kapott kegyelmekkel és értelmiségi munkánkkal, keresztény hitvallásunkkal az arra annyira rászoruló magyar nemzetet! Gyertek minél többen!

Pákozdi István egyetemi lelkész

Október 4., szombat a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének zarándoklata

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ), mely a legnagyobb keresztény civil szervezet Magyarországon, minden évben megrendezi országos zarándoklatát a hazáért. Az idei esztendőben a nemzet és az ország jelenlegi állapota különösen is fontossá tette ezt az eseményt. Mivel pedig Mátraverebély-Szentkút nemzeti kegyhellyé lett, ezért érthető, hogy az engesztelő, könyörgő zarándoklat célpontja éppen e szent hely.

A korábbi évek egyikén a KÉSZ már indított zarándoklatot ide, akkor is megrendítően gazdag programot, maradandó lelki élményt jelentett számunkra. A KÉSZ számára kezdetektől fogva (1989) a nemzettudat ápolása és az összmagyságért érzett felelősségtudat lelkiségünk egyik alappillére. Ezúton is köszönöm a kegyhely ferences atyáinak fogadókészségét. A zarándoklatra 2008. október 4-én, szombaton kerül sor, melyhez való csatlakozásra meghívok mindenkit.

Osztie Zoltán A KÉSZ elnöke

HELYEZÉSEK

Szász Zsombor testvér, a búcsújáró hely eddigi gyóntatója augusztus 1-jétől a Gyöngyösi plébánia káplánja lesz. Rendházunk új tagja fr. Seres Patrik, aki eddig az esztergomi ferences gimnáziumban volt tanár és prefektus.

PAPSZENTELÉS, ÚJMISÉK

Udvardy György esztergom-budapesti segédpüspök a budapest-pasaréti ferences templomban 2008. június 28-án, a 18.00 órákor kezdődő szentmise keretében pappá szenteli Komáromi Előd testvérünket.

Újmisés rendtársunk a kegyhelyen, augusztus 16-án, a főbúcsú előestéjén tartja primiciáját.

Márton Gábor a váci egyházmegye Bátorterenyéről származó újmisés papja Mátraverebély-Szentkúton mutatja be első miséjét 2008. június 29-én, 17.00 órákor.

LITURGIKUS REND

Vasár- és búcsúnapokon szentmise 9 órákor, a nagymise 11 órákor kezdődik. 10.30 órától búcsús énekekkel készülünk a liturgiára.

Hétköznapokon: 7.00 órákor reggeli dicséret, fél nyolckor szentmise.

GYERTYÁS KÖRMENTET

A lourdes-i jelenések 150. évfordulója alkalmából a fő- és nagybúcsú előestéin kegyhelyünkön is meghonosítjuk a gyertyás körmeneteket. A processzió az éjszakai keresztúttal összekapcsolva 23.00 órákor kezdődik.

ZARÁNDOKCSOPORTOK FOGADÁSA

2008-ban is szeretettel várjuk a zárandokcsoportokat nemzeti kegyhelyünkön. A Bazilika a tavaszi időszaktól kezdődően minden nap reggel 7 és este 8 óra között nyitva van. Zárandokcsoportokat minden nap szívesen látunk. Szentmise, gyónási vagy étkezési lehetőség megfelelő biztosítása érdekében könnyebbé jelent, ha a csoportok előre jelzik jövetelüket.

A szentkúti zárandokházban a búcsúkat az ünnepek előestéjén, csoportokat pedig május 15–október 15-ig, szerény körülmények között tudunk befogadni. Szállásfoglalás a 06-32-471-559-es telefonszámon vagy a szentkut@ofm.hu e-mail címen.

BÚCSÚK

Az idei évben a hagyományos búcsúk mellett több olyan zárandoklatot is meghirdettünk, amely az egyház egy-egy részcsoportjának megszentelődését szeretné szolgálni.

Főbúcsú: augusztus 15–16–17. Nagyboldogasszony,

Nagybúcsúk: július 26–27. Szent Anna,
szeptember 6-7-8. Kisboldogasszony,

június 21-én a ferences plébániák zárandoknapja lesz,

június 28-án a szlovák-magyar imnap, (szentmise 12 órákor)

július 5-én a jegyesek, fiatal házások, gyermeket váró házaspárok zárandoklata és megáldása,

július 19-én a magyarországi katolikus németek,

augusztus 2-án a Ferences Világi Rend,

augusztus 5-én a régió idősoththonainak zárandoklata.

A már hagyományos ferences ifjúsági zárandoklat résztvevői augusztus 19-én érkeznek meg kegyhelyünkre, és 20-án kora délutánig tartózkodnak itt.

augusztus 25-27-én Országos Papi Zárandoklat,

szeptember 13-án a katolikus iskolák nevelői és diákjai érkeznek Szentkútra.

szeptember 21-28-án az egyetemisták gyalogos zárandoklatára.

október 4-én a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének búcsújárására kerül sor.

ADOMÁNYOK

A szentkúti kegyhely fejlesztésében nélkülözhetetlen segítséget jelent a testvérek anyagi támogatása, amit most is kérünk.

Az adományok az OTP 11741055 –20002420-as számlaszámra küldhetők.

Ezeket a juttatásokat idén a az orgona felújítására fordítjuk. Az adományozásról igazolást adunk, így annak összege az adóból leírható.

Hálásan köszönünk minden eddigi segítséget, és köszönettel fogadunk minden további támogatást.

ORSZÁGOS PAPI ZARÁNDOKLAT

Az augusztus 25-27 között megrendezendő országos papi zárandoklatra július 1-jéig lehet jelentkezni a peregrin@ofm.hu e-mail címen vagy a rendház telefonszámán. A zárandoklat részletes programját és tudnivalókat ezután küldjük meg a résztvevőknek.

FERENCES IFJÚSÁGI ZARÁNDOKLAT

Ebben az évben is lesz ferences ifjúsági zárandoklat augusztus 15-től 20-ig Esztergomból Mátraverebély-Szentkútra. Jelentkezni lehet a zarandok@ofm.hu címen.

MISESZÁNDÉK

Kegyhelyünk és rendtartományunk tagjai a nagybúcsúkon kívül is szívesen vállalnak szentmiséket a testvérek szándékára.

Miseszándék-előjegyzés postai úton, a rendház címen is lehetséges. Az erre felajánlott adományokat a rendház OTP 11741055–20002420-as számlaszámára kérjük eljuttatni „miseszándék” megjelöléssel.

BUSZJÁRAT

Mindazoknak, akiknek a közlekedési nehézségek miatt gondot jelent a Szentkútra utazás, a fő- és nagybúcsú (július 27., augusztus 17., szeptember 7., október 12.) alkalmával különbusszal juthatnak el hozzánk!

A járat Budapestről, a Stadion buszpályaudvarról indul 7.30 és 8.00 óra között, majd délután 16.30-17.00 óra között indul vissza Szentkútról. A részvételi jegy ára az oda-vissza útra 1990 forint.

A menetjegyeket a Volánbusz pénztárainál lehet megvásárolni. Nagyobb létszámú csoportoknak telefon, e-mail, fax útján történő megrendelésnél kiviszik a jegyet. Központi telefonszám: 06-1-219-80-63

ZARÁNDOKBUSZOK

Csoportos zárandoklatok szervezéséhez a budapesti és a Budapest környéki egyházközségeknek a Homm Kft. szolgáltatásait ajánljuk.

Részletes információk a www.homm.hu weboldalon, a szentkut@homm.hu e-mail címen és a 1-203-46-30-as telefonszámon.

SZENTKÚT MEGKÖZELÍTHETŐ

Az M3-as autópályáról, a 21-es úton Salgótarján irányában. Mátraverebély községet elérve már a Szentkút tábla jelzi az útvonalat.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton is köszönjük az Új Ember Kiadónak, hogy újságunk kiállítását ingyenesen vállalta.

A Szentkút újság eddig megjelent két számában Fejes Antal, Gíszler Richárd, Kakuk Erika, Palkó Júlián és Pallós Tamás felvételeit közöltük.

A BÚCSÚJÁRÓ HELY HONLAPJA

A Szentkút újság, a kegyhelyre vonatkozó valamennyi tudnivaló és a bejelentkezési lapok is megtalálhatók a www.szentkut.hu weboldalon.